

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 152

1 Μαρτίου 2005

«Ποῖημα λογικόν»

νας ἀπό τούς πασίγνωστους ἐρευνητές τῆς ἀνθρωπογένεσης, ὁ Δαρβῖνος, θεωρήθηκε καί ἀναγνωρίστηκε ὡς ὁ αὐθεντικότερος σχεδιαστής τῆς ἐξελικτικῆς κλίμακας. Λές καί βρισκόταν, παρατηρητής καί μελετητής, κατὰ τή μακρά διαδρομή τῶν ἀπροσδιόριστων χιλιετιῶν, κατὰ τίς ὁποῖες ὁ πρῶτος, μονοκύτταρος ὀργανισμός ἐμπλουτίστηκε καί ἀναπτύχθηκε καί μετεξελίχθηκε στήν ἀπέραντη ποικιλία τῶν εἰδῶν καί, τελικά (κατὰ τήν ἀναπόδεικτη κρίση του), στήν ἀνθρώπινη προσωπικότητα.

Τό φαινόμενο, πού μέ ἀναστατώνει καί πού γεννάει στήν ψυχή μου κύμα ἀντίδρασης, εἶναι ἡ παράτολμη αὐτοπεποίθηση τῆς ὁμάδας τῶν ἐρευνητῶν ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Πίστεψαν, πῶς μέ τόν πήχη τοῦ ὕλισμοῦ, μέ τή θεωρία τῆς τυχαίας ἐμφάνισης τῆς ζωῆς, τῆς σταδιακῆς ἐξέλιξης τῶν ζωντανῶν ὀργανισμῶν καί τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς, θά κατόρθωναν νά ἐρμηνεύσουν, ἴσαμε τήν τελευταία του λεπτομέρεια, τό μυστήριο τῆς ἀπέραντης Δημιουργίας. Νά ἀποτυπώσουν τή γένεση τοῦ σύμπαντος. Καί νά σηματοδοτήσουν

τήν εξελικτική πορεία, πού, ἐντελῶς τυχαῖα καί μέ ἀποκλειστικό ρυθμιστή τήν «ἄλογη» φυσική ἐπιλογή, ἐξασφάλισε σιόν πλανήτη μας τήν ἀρχηγική παρουσία τοῦ τελειότατου πλάσματος, τοῦ ἀνθρώπου.

Δέν παραχωρῶ σιόν ἑαυτό μου τό δικαίωμα νά ἀμφισβητήσῃ ἢ νά ἀρνηθεῖ, σιό σύνολό της ἢ στίς ἐπί μέρους ἐξειδικεύσεις της, τήν ἐπιστημονική ἔρευνα. Μιά τέτοια πράξη, θά σήμαινε ἀκύρωση ἢ ἀπόρριψη τῆς ἀτίμητης ἱκανότητας τοῦ ἀνθρώπινου μυαλοῦ, νά σκέφτεται, νά ἐρευνάει καί νά συνθέτει σέ κώδικα ἡλεγμένης γνώσης καί σέ σύστημα πρακτικῶν ἐφαρμογῶν τά συμπεράσματα τῶν ἐρευνῶν του.

Ηπρωτοβουλία, ὅμως, ὅλων τῶν ἐξελικτικῶν «ἐρευνητῶν» ἦταν ἔξω ἀπό τό αὐστηρό πλαίσιο τῆς ἐπιστημονικῆς δεοντολογίας. Ἡ ἐπιστήμη ψάχνει, ἐρευνάει, συνδέει τούς ἀρμούς τῆς ἀποκτημένης γνώσης, συνθέτει ἕνα πῖνακα, πού φιλοδοξεῖ νά εἶναι ἀντίγραφο, κατά προσέγγιση, τῆς πραγματικότητας. Ποτέ δέ βγαίνει ἔξω ἀπό τά ὅριά της. Ποτέ δέν ἀναρριχᾶται ἐκεῖ, πού δέν μπορεῖ νά φτάσῃ τό μάτι της καί νά προωθηθεῖ τό ἐκλεπτυσμένο ὄργανο τῶν μετρήσεών της.

Ηκάθε προσπάθεια σιό ἀπώτατο παρελθόν, καταλήγει σιτή συγγραφή μύθου. Σιτή ἀποτύπωση φανταστικοῦ σχήματος, πού ἐπιχειρεῖ, τολμηρά ἀλλά καί ἐπικίνδυνα, νά συμπληρώσῃ τά κενά τῆς ἐπιστήμης καί νά δώσῃ μιά κάποια ἐξήγηση σιό μεγάλο ἐρώτημα τῆς δημιουργίας τοῦ σύμπαντος καί σιόν προβληματισμό τῆς ἀνθρωπογένεσης. Ὅμως, ὁ λόγος τῆς φαντασίας δέν εἶναι ἐπιστημονική ἐνημέρωση. Εἶναι ἀποκοτιά ἐπιλήψιμη. Καί ὁ σχεδιασμός κώδικα γνώσης γιά κῶρο καί χρόνο, πού δέν τούς προσεγγίζουμε, εἶναι αὐθαίρετη πράξη, πού δέν ἀπέχει πολύ ἀπό τίς μεθοδεύσεις τῆς ἀγυρτείας. Ἡ μόνη αὐθεντική πληροφόρηση ἔρχεται ἀπό τήν Ἀποκάλυψη τοῦ Δημιουργοῦ. Ἀπό τήν ἴδια τή Δημιουργία, πού, αὐθόρμητα, «*διηγεῖται δόξαν Θεοῦ*» (Ψαλμ. ιν' 1). Καί ἀπό τή μαρτυρία Ἐκείνου, πού δημιούργησε, «ἐν σοφίᾳ», τά «*πάντα καλά λίαν*» (Γενέσ. α' 31) καί ἡπλώσε παντοῦ, μέ σοφή πρόνοια, τή λάμψη τῆς ὁμορφιᾶς καί τή χάρη τῆς παγκόσμιας ἀρμονίας.

Τό βαθύ τραῦμα

Βαθύ τό τραῦμα στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Μέ φανερές καί ἀνησυχητικές τίς περιπλοκές. Καί μέ φοβερὰ ἐπικίνδυνες τίς ἐπιπτώσεις. Πρόκειται γιά τήν ὁμηρία τοῦ Συνοδικοῦ Σχήματος στίς ἀσυγκράτητες, φιλόδοξες παρορμήσεις τοῦ κ. Χριστόδουλου. Ὑπεύθυνος γιά τό τραῦμα καί γιά ὅ,τι προκύψει, εἶναι ὁ «τρῶσας» Ἀρχιεπίσκοπος. Ὁ ἄνθρωπος, πού θεώρησε τήν Ἐκκλησία προσωπικό του τιμᾶριο καί ἐφαλτήριο κοσμικῆς ἀνάδειξης. Κινήθηκε, ἐπτά χρόνια τώρα, μέ ἀποκλειστικό ὄραμα νά πνίξει τή Συνοδική πολυφωνία. Τήν ἀγωνία καί τόν πόνο καί τήν ἐλεύθερη, ἀλλά ὑπεύθυνη, εἰσφορά γνώμης τῶν συλλειτουργῶν του. Στόχος του καί ἐπιδίωξή του, νά ἀναδειχθεῖ καί νά προβληθεῖ μόνος, σέ ἑλληνική καί σέ παγκόσμια κλίμακα, ὡς χαρισματικός ἡγέτης καί ὡς ἀποκλειστικός διαχειριστής τῶν θεμάτων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας, πού ἐκφράζεται, τούτη τήν ὥρα, μέ τίς πυ-

κνές καί τίς δυναμικές-σχεδόν παλαϊκές-ἀντιδράσεις, ἔχει ἐπισημάνει καί ἔχει στιγματίσει πολλές ἀπό τίς ἀνορθόδοξες μεθοδεύσεις του. Καί ἔχει καταθέσει, στό ἀδέκαστο κριτήριο τῆς ἱστορίας, τήν προσήλωσή της στήν κρυστάλλινη Πατερική Παράδοση καί τήν ἀγωνία της γιά τίς συνέπειες τῶν ἀπάντων ἀρχιεπισκοπικῶν ἐκτροπῶν. Ὡστόσο, τό φαινόμενο τῆς Συνοδικῆς ὁμηρίας καί ἀποδιοργάνωσης, δέ φαίνεται νά προβλημάτισε, ὅσο θά ἔπρεπε, τό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα. Ἡ ἐπικινδυνότητα τοῦ τραύματος δέν ἐπισημαίνεται καί δέν προβάλλεται μέ ἐπάρκεια ἀπό τίς θεολογικές γραφίδες καί ἀπό τήν ἐκκλησιαστική ἐπικαιρότητα. Ἴσως γιατί, μέσα στήν καταιγίδα τῶν γεγονότων καί στή συρροή τῶν θλιβερῶν πληροφοριῶν, δέν ἔγινε ἀντιληπτή ἡ ἀγχώδης ἐπιδίωξη τοῦ Χριστόδουλου, πού ἀποβλέπει στήν ἀπονείρωση καί στήν καθυπόταξη τῆς ἐκκλησιαστικῆς Συνοδικότητος. Ἴσως καί γιατί, ἡ ὑποκριτική του προσπάθεια νά ἐμφανίζεται στό δημόσιο φόρουμ

καλυμμένος μέ τό μανδύα τοῦ νομιμόφρονος καί οἱ πολλές του, ψευδεπίγραφες, ἀναφορές σεβασμοῦ στούς Ἱερούς Κανόνες, παραπλάνησαν τήν κοινή γνώμη καί δημιούργησαν τήν ἐντύπωση, πώς δέ σχεδιάζει καί δέν τροchioδρομεῖ τέτοιες τυφωνικές μεταρρυθμίσεις. Ἔτσι, ὁ πολὺς κόσμος, ἀνυποψίαστος καί ἀπληροφόρητος, ἀναπαύεται στήν ψευδαίσθηση, ὅτι ὁ σημερινός Ἀρχιεπίσκοπος ἐμένει στήν τιμημένη ἀρχή τῆς Συνοδικότητος καί, ὅτι δέν αὐθαирετῇ, στρεβλώνοντας τό θεσμό καί ἐπιβάλλοντας παντοῦ καί πάντοτε τίς δικές του ἐπιλογές.

Ἡ πραγματικότητα εἶναι διαφορετική καί τρομακτικά καταλυτική. Καί ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος εἶναι Σώματα δέσμια, τραυματισμένα θανάσιμα καί ἀκίνητοποιημένα. Ὁ Χριστόδουλος περπατάει μέ τό βηματισμό τοῦ δυνάστη καί λειτουργεῖ στή Συνοδική αἴθουσα ὡς ἀνέλεγκτος ἐξουσιαστής. Ὑποτιμάει καί ὑποβαθμίζει τοὺς πάντες. Ὑπαγορεύει τήν ἄποψη στά ἄβουλα καί ἐξαρτημένα πiónια τοῦ Συνοδικοῦ παιχνιδιοῦ του. Ἀγνοεῖ τή θαρρετή καί μελετημένη γνώμη τῆς εὐσυνειδητῆς μειοψηφίας. Διαπραγματεύεται, μέ φτηνές ἀντιπαροχές ἢ μέ ἐπικαλύψεις τοῦ ἔνοχου βίου, τήν ψῆφο τῶν ἐμπερίστατων. Χρησιμοποιεῖ κάθε τρόπο, θεμιτό ἢ ἀθέμιτο, γιά νά ἐξουδετερώσει τή Σύνοδο, τό ἐκκλησιαστικό αὐτό κοινοβούλιο καί νά μονοπωλήσει καί τοὺς σχεδιασμούς, τήν ὀργάνωση τοῦ ἔργου, τή δόξα τῆς προβολῆς καί τῆς κοσμικῆς καταξίωσης. Δέν ἐπιδιώκει τή θεσμική κατάργησή της καί τήν παύση τῆς λειτουργίας της. Γιατί μιά τέτοια ἐνέργειά

του θά ἀποτελοῦσε πρωτότυπη ἱστορική πρόκληση. Προσπαθεῖ, ὅμως, μέ σκοτεινή μεθοδικότητα, νά τήν καταστήσει περιθωριακό μηχανισμό, μέ μόνη ἀρμοδιότητα νά βάζει τίς ὑπογραφές τῶν ὑποτιθέμενων Συνοδικῶν Συνέδρων στίς δικές του ἀποφάσεις καί τήν ἐπίσημη σφραγίδα στή δική του ἡγεμονική θέληση.

Πολλά τά ἀποδεικτικά στοιχεῖα, πού θεμελιώνουν αὐτή τήν κρίση καί δακτυλοδεικτοῦν τίς τραγικές συνέπειες αὐτοῦ τοῦ τολμηροῦ ἐγχειρήματος. Ἄν τά φυλλομετροῦσα, θά γέμιζα τόμους. Περιορίζομαι στήν ὑπόμνηση καί στήν ἀνάλυση κάποιων πρόσφατων δημοσιογραφικῶν ρεπορτάζ, πού ἐπαναφέρουν στήν ἐπικαιρότητα τό πρόβλημα τῆς τεχνητῆς Συνοδικῆς ἀφασίας καί, χωρίς νά τό ἐπιδιώκουν, ἀφήνουν νά διαφανοῦν οἱ τρομακτικές προεκτάσεις του.

Μέ τή διασπορά τῆς φήμης, ὅτι πρόκειται νά παραιτηθοῦν ἢ ὅτι πιέζονται νά παραιτηθοῦν οἱ ὑπέργηροι Μητροπολίτες, ἄρχισε νά λειτουργεῖ ὁ μηχανισμός τῶν προγνώσεων. Οἱ φῆμες, πού διασπείρονται στά μέσα τῆς μαζικῆς ἐνημέρωσης, κατεβάζουν, ἀπό τοὺς ἀρχιερατικούς θρόνους (φιλικὰ ἢ ἐκβιαστικά) τοὺς γραμμένους στόν κατάλογο τῶν προγραφῶν, πού τόν ἔχει συντάξει ἀπό καιρό ἡ ἀρχιεπισκοπική αὐλή. Καί ἀνεβάζουν, θριαμβευτικά, πρόσωπα, προεκλεγμένα ἀπό τό ἀρχιεπισκοπικό κονκλάβιο, μέσα ἀπό τή λάσπη τῆς ἀσημότητος καί τῆς διεσπαρμένης κακοφημίας.

Ἡ ἀκατάσχετη αὐτή φημολογία δέν εἶναι τυχαῖο σύμπτωμα δημοσιογραφικῆς φαντασίωσης. Ἀποτελεῖ σκοπι-

μότητα, πού σχεδιάζεται καί κουρδίζεται στα ένδότερα του Χριστοδουλικού παρασκηνίου. Έκεῖ, δίχως τή «διαγνώμη» του Συνοδικού Σώματος καί μέ αποκλειστικό κριτήριο τό μέτρο τῆς δουλοπρέπειας καί τῆς ὑποταγῆς στό ἀρχιεπισκοπικό πρόσωπο, χρίονται οἱ ὑποψήφιοι γιά τούς μητροπολιτικούς θρόνους καί ξεκινάει ἡ καμπάνια τῆς προβολῆς τους στήν κοινή γνώμη καί τῆς ἐπιβολῆς τους στό μυαλό καί στή συνείδηση τῶν Συνοδικῶν ἐκλεκτόρων. Κάποιοι ἀπό τούς δημοσιογράφους-οἱ πολύ ἐγγύς-ἀναπαράγουν, σάν φῆμες, τίς ἀποφάσεις τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς καμαρίλας. Τίς διασκορπίζουν στούς ἀκροδέκτες τῶν συναδέλφων τους. Καί δημιουργοῦν τό κλίμα τῆς εὐνοίας καί τῆς ἀποδοχῆς τῶν ὑποψήφιων, πού ἔχει ἐγκρίνει ὁ Χριστόδουλος. Οἱ ὑπόλοιποι λειτουργοί τῆς λαϊκῆς ἐνημέρωσης ἢ παίρνουν αὐτούσια τά ἀρχιεπισκοπικά σχεδιάσματα ἢ βάζουν αὐτί, γιά νά ἀφουγκραστοῦν καί νά ἀποκρυπτογραφήσουν τίς κρυφές συνεννοήσεις καί νά συντάξουν τό ἐκκλησιαστικό τους ρεπορτάζ, μέ πρόσθετες ἐπισημάνσεις ἢ μέ ἀποκαλυπτικές κρίσεις.

Στή συγκεκριμένη περίπτωση, ἡ πρόσθετη ἐπισήμανση, πού κυκλοφορεῖ εὐρύτατα, εἶναι, πῶς, μετά ἀπό τίς προσεχεῖς ἐκλογές Μητροπολιτῶν, πού, ὅπωςδήποτε, θά εἶναι ὅλοι τῆς ἀρέσκειας τοῦ Χριστόδουλου, ἡ θέση του στό Σῶμα τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἰσχυροποιεῖται ἀποφασιστικά. Ἀναδεικνύεται ὁ ἀπόλυτος καί ἀδιαμφισβήτητος κυρίαρχος τοῦ διοικητικοῦ παιχνιδιοῦ. Γιατί, μέ τή συνδρομή τῶν νέων, πού θά ἐκλεγοῦν καί πού θά εἶναι ἄνθρωποι τῆς πλήρους ὑποταγῆς, ὁ Χριστό-

δουλος θά ἔχει ὅλη τήν εὐχέρεια νά παρακάμπτει τήν ὁποιαδήποτε-χαλαρή πιά-ἀντίσταση τῶν «ἀντιφρονούντων» μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί νά κυβερνάει ὡς μονάρχης.

Ἐκεῖνος, πού διατηρεῖ στή μνήμη του φάσεις καί περιστατικά τῆς (ὑπό Χριστόδουλο) ἐπτάχρονης ἐξέλιξης τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων, μπορεῖ νά ψηλαφήσει τήν ἀλαζονική πολιτική του, τά ὑποχθόνια μανουβραρίσματα καί τούς ἀγῶνες, πού, ἀπό τήν πρώτη ἀρχή τῆς ἀνάδειξής του σέ Ἀρχιεπίσκοπο καί σέ Πρόεδρο τῶν Συνοδικῶν Σωμάτων, τροχιοδρόμησε, μέ ὄραμα τήν τελική ἐπικράτησή του καί τήν ἀνύψωσή του σέ Πατριάρχη καί Πάπα τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας. Ἐκανε τό πᾶν, γιά νά δαμάσει τή Συνοδική πολυφωνία. Γιά νά πνίξει τήν ψῆφο τῆς διαφωνίας. Γιά νά μεταλλάξει τή Συνοδική ὁμήγυρη σέ λόχο δουλικῆς ὑποταγῆς. Καί γιά νά γύρει τό κεφάλι του, ἥσυχος, στό μαξιλάρι τῆς ἐπανάπαυσης, ἀπολαμβάνοντας τό γλυκύ ὄνειρο, ὅτι δέν πρόκειται νά ἀμφισβητηθεῖ ποτέ ἡ ἡγεμονική του ὑπεραξία καί δέ θά φτάσει ποτέ στιγμή, νά καταψηφιστοῦν οἱ προτάσεις του.

Ὡστόσο, γεγονός εἶναι, πῶς, ἴσαμε σήμερα, δέν κατάφερε νά ὁλοκληρώσει τό σχέδιό του. Πέτυχε νά στήσει σέ ἀρχιερατικούς θρόνους κάποιους ἀχυράνθρωπους. Πρόσωπα δίχως αἴσθημα εὐθύνης. Ἰκανά νά λικνίζονται στήν αὐταρέσκειά τους καί στά διάστροφα πάθη τους. Ἀνίκανα, ὅμως, νά στηρίξουν καί νά ὑποστηρίξουν, μέ αὐτοπεποίθηση καί θυσιαστική ἐπιμονή, τή σεμνή παράδοση τῆς Ἐκκλησίας καί νά ἐπιβάλουν, μέ τήν ψῆφο τους, τήν εὐπρέπεια καί τήν κανονικότητα. Τά πρό-

σωπα, όμως, αυτά δέν ήταν αρκετά σέ ἀριθμό, ὥστε νά ὀριστικοποιήσουν τή Χριστοδουλική ἐπικυριαρχία. Στό διάστημα τῆς ἀρχιερατείας τους ἡ τῆς μετοχῆς τους στίς Συνοδικές διασκέψεις, ἔσκυψαν καί ὑποτάχθηκαν. Συμμορφώθηκαν μέ τίς «ἄνωθεν» ἐντολές. Καί πρόσφεραν τό χέρι τους, γιά νά ψηφίσει-καί μέ αὐτό-ὁ Χριστόδουλος. Τό τελικό, ὅμως, ἀποτέλεσμα δέν ἦταν, πάντοτε, ἱκανοποιητικό γιά τό ἀφεντικό τους. Ὑπῆρξαν περιπτώσεις, πού ἡ ἀντίδραση τοῦ Σώματος ἦταν ἰσχυρότερη καί ἀνάγκασε τό δυνάστη νά ὑποχωρήσει ταπεινωμένος καί κατασχυμένος.

Παράδειγμα τρανταχτό, ἡ σθεναρή ἄρνηση τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τοῦ περασμένου Ὀκτωβρίου. Μέ τήν πλειοψηφία τῶν τριῶν τετάρτων ἐμπόδισε τό Χριστόδουλο νά πραγματοποιήσει ἐπίσκεψη προβολῆς καί τηλεοπτικῆς διαφήμισης στήν καθέδρα τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἀποτυχία του αὐτή καί ὁ δημοσιογραφικός εὐτελισμός του, πού ἀκολούθησε, τόν συγκλόνισαν. Καί ἐνίσχυσαν τήν ὁρμή του νά τοποθετήσῃ στούς Συνοδικούς θώκους καινούργια ρομποτάκια. Ἄν καταφέρει νά στήσῃ στή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας 45 ρομποτάκια, θά κερδίσει τή μάχη. Ἀπό κεῖ καί πέρα, καμμιά ἀμφισβήτηση καί καμμιά ἀνεπιθύμητη πρόταση δέ θά βρίσκει ἀνταπόκριση. Ἡ ρομποτική πλειοψηφία θά κλίνει τό κεφάλι συναινετικά. Θά ψηφίζει, μέ τά δύο της χέρια, τήν «προκάτ» ἀπόφαση. Καί ἡ μειοψηφία θά σπρώχνεται, ὀλοένα καί βαθύτερα, στό περιθώριο τῆς περιφρόνησης.

Χρέος νά δοῦμε τήν ἔκβαση αὐτοῦ τοῦ σχεδιασμοῦ. Τί θά προκύψει, ἂν ὁ Χριστόδουλος καταφέρει νά πολλαπλασιάσει τά ρομποτάκια, πού θά ἐμφανίζονται στήν ἐκκλησιαστική σκηνή καί στά ἐκκλησιαστικά πανηγύρια μέ τήν αὐτοκρατορική μεγαλοπρέπεια καί θά ἀσκοῦν καθήκοντα μεταφορέα ξένης ἀλληλογραφίας.

1. Ἡ πρώτη συνέπεια εἶναι, ὅτι ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ἡ Διαρκῆς Ἱερὰ Σύνοδος θά ἐξελιχτοῦν σέ διοικητικά ὄργανα μαϊμοῦδες. Ὑπαρκτά ἐξ αἰτίας τοῦ νομικοῦ πλαισίου καί τῆς κατεστημένης γραφειοκρατίας. Καί ἀνύπαρκτα κατά τούς Ἱερούς Κανόνες καί τή μακραίωνη ἐκκλησιαστική πράξη. Οἱ Συνεδριάσεις θά γίνονται. Οἱ Συνοδικοί θά πίνουν τόν καφέ τους καί θά φλυαροῦν, μέ ἐρεθίσματα τήν δεσποτική-κοσμική ἐπικαιρότητα. Θά βάζουν καί καμμιά ὑπογραφή σέ ἔγγραφα, πού θά τούς ὑποβάλλονται ἀπό τή γραμματεία τοῦ προέδρου τοῦ σώματος. Καί θά ἀναχωροῦν, χωρίς κανένας τους νά ἔχει προβληματιστεῖ καί χωρίς νά ἔχει ἀναλάβει οὐσιαστική δέσμευση γιά ὅσα ἔχει ὑπογράψει.

Αὐτό, σέ μεγάλη κλίμακα γίνεται καί σήμερα. Πολλοί Συνοδικοί Ἀρχιερεῖς, ὅταν προκαλοῦνται ἀπό τό ἀνήσυχο ἐκκλησιαστικό πλήρωμα νά δώσουν λόγο γιά τίς Συνοδικές ἀποφάσεις, πού διαρρέουν στόν τύπο καί στήν τηλεοπτική ὀθόνη καί στριμώχνονται, ἀπαντοῦν μέ ὕφος πιεσμένο καί ἀμήχανο: Μά, τί θά θέλατε νά κάνω; Ἡ ἀπόφαση ἦταν παρμένη ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο. Καί ἔφτασε στή διάσκεψη μόνο καί μόνο γιά ὑπογραφή.

Ἡ ἀπάντηση αὐτή, πού ἔχει πολλές

φορές άκουστέϊ από άρχιερατικά καί συνοδικά χείλη, μπορεί νά υπογραμμιστέϊ μέ δυό σημάνσεις.

Άπό τό ένα μέρος σηματοδοτέϊ τό συνειδησιακό κενό τών ανθρώπων, πού ισχυρίζονται ότι κάθονται «είς τύπον καί τόπον Χριστού». Τών Έπισκόπων, πού άνέβηκαν (όπως τήν άνέβηκαν) τήν ιερατική κλίμακα καί κατάφεραν νά καταλάβουν, μέ έγκόλπιο ύψηλής εύθύνης, τήν καθέδρα του Συνοδικού Συνέδρου. Μετέχουν στίς Συνεδριάσεις, αλλά δέ διαθέτουν μήτε τήν άπαραίτητη γνώση, μήτε τό ήγερτικό θάρρος, νά άρνηθοϋν τήν υπογραφή τους στίς προκατασκευασμένες άποφάσεις καί στίς πιέσεις του συλλειτουργού τους, πού παριστάνει τό δυνάστη καί τούς ταπεινώνει, άναγκάζοντάς τους νά βάλουν υπογραφή άποδοχής καί έγκρισης στη δική του αύθαιρεσία.

Άπό τό άλλο μέρος, ή πρακτική αύτή έμφανίζει, σ' όλο τό τρομακτικό του άνοιγμα, τό θράσος, πού έπικάθεται στην καρέκλα του προέδρου. Δέ λογαριάζει μήτε θεσμούς, μήτε προσωπικότητες. Περνάει τά πάντα μέσα άπό τό ύδραυλικό πιεστήριο τής έγωπάθειάς του καί τά συνθλίβει. Ίεροί Κανόνες καί Παράδοση τής Όρθόδοξης Έκκλησίας καί Νόμοι του κράτους καί κριτήριο του λαού, έξοστρακίζονται άπό τήν αίθουσα τών Συνοδικών Διασκέψεων. Καί παραμένει ή άλαζονεία μόνη, γιά νά διοικήσει τήν Έκκλησία καί νά διαμορφώσει τό ήθος καί τήν πράξη του πλήθους τών λειτουργών καί όλόκληρου του εκκλησιαστικού σώματος.

Καί αν αύτή ή πνικτική κατάσταση έχει ήδη διαμορφωθεί μέ τήν έπτάχρο-

νη άρχιεπισκοπική διακονία (διαβάστε, καλύτερα, τυραννία) του Χριστόδουλου, τί μπορεί κανείς νά περιμένει καί νά έλπίζει μέ τίς αύριανές εξέλιξεις, όταν τό σχέδιο όλοκληρωθεί, όταν καί οι Μητροπολιτικές έδρες, πού είναι τούτη τή στιγμή κενές ή πού θά κενωθοϋν σύντομα, πληρωθοϋν μέ ρομποτάκια; Δέ θά ύπάρχει πιά Σύνοδος Έπισκόπων τής Έκκλησίας. Θά ύπάρχει ένας λοχίας, πού θά δίνει έντολές. Καί ένας λόχος, πού θά συντονίζεται αύτόματα, σά νά συγκροτείται άπό νεοσύλλεκτους καί θά ύποτάσσεται. Ή Όρθόδοξη Έκκλησία μας, άπό Συνοδική, θά καταντήσει μοναρχική. Ή ήγεσία Της, άπό Άγιοπνευματική Σύναξη, άπό Σώμα ίκετευτικό, πού άναζητάει τό φωτισμό καί τήν καθοδήγηση του Παναγίου Πνεύματος, θά ξεπέσει σέ Σουλτανικό ντιβάνι, πού έκπέμπει διαταγές καί άναγκάζει τούς πάντες νά σκύψουν καί νά προσκυνήσουν.

2. Υπογραμμίζω μιά δεύτερη, όλέθρια, συνέπεια αύτής τής καταπίεσης καί τής έξουθένωσης τής Συνοδικής ύπευθυνότητας:

Σκεφθείτε τί θά προκύψει, αν ο Χριστόδουλος καταφέρει νά συμπληρώσει τούς 45 Μητροπολιτικούς θρόνους μέ 45 ρομποτάκια. Πέρα άπό τή Συνοδική άφασία, θά δημιουργηθεί τρομακτικό κενό στό ποιμαντικό έργο τών αντίστοιχων Μητροπόλεων. Οι άχυράνθρωποι-ρομποτάκια μέ κανένα τρόπο δέ θά μπορέσουν νά σταθοϋν στη συνείδηση του ποιμνίου τους, ως καταρτισμένοι καί φωτισμένοι εκκλησιαστικοί ήγέτες, ικανοί νά άντιμετωπίσουν τά ποικίλα ρεύματα τής έποχής μας καί νά καθοδηγήσουν, μέ ένθεο ζήλο, τό λαό στη βίωση τής εκκλησι-

αστικής πράξης. Ἡ παρουσία τους θά ἰσοδυναμεῖ μέ ἀπουσία. Ὁ λόγος τους θά παραμένει ξύλινος, ἀνίκανος νά ἐμπνεύσει καί νά ἐνεργοποιήσῃ τὰ πνευματικά ὁράματα τῆς Ὁρθόδοξης Παράδοσής μας. Ἡ πράξη τους θά ἐξαντλεῖται στήν ἀνάγνωση τῶν ἐπικηδίων εὐχῶν καί στό ἄπλωμα τοῦ χειριοῦ, γιά ἐνθυλάκωση τοῦ ποθητοῦ φακέλλου.

Ρομποτάκια στή σειρά, οἱ Χριστοδουλικοί Ἐπίσκοποι, θά παισιώσουν καί θά εὐρύνουν τό σημερινό ὄμιλο, πού στολίζεται μέ τούς βαρύτιμους σάκκους καί μέ τίς ἀστραφτερές μίτρες καί συνωθοῦνται στά μεγάλα πανηγύρια ἢ στήν ὀνομαστική γιορτή τοῦ ἀφέντη τους, γιά νά δείξουν ὄγκο πολυτέλειας καί γιά νά ἐξάρουν, μόνο μέ τό φορητό τους πλοῦτο, τή διασημότητα τοῦ προσώπου του. Ἀλλά δέ θά διακινουῦνται, ἀνάμεσα στό λαό, κοσμημένοι καί πλουτισμένοι μέ τὰ ἀληθινά στολίδια. Μέ τὰ Ἀγιοπνευματικά χαρίσματα, πού ἀναδεικνύουν τόν Ἐπίσκοπο σεβάσμιο πατέρα καί ἀληθινό ποιμένα τῆς Ἐκκλησίας.

Σταθμίστε τή σημερινή κατάσταση καί ὑπολογίστε τήν αὐριανή ἔκβαση.

Πόσοι ἀπό τούς Μητροπολίτες, τούς εὐνοημένους τοῦ Χριστόδουλου, ἔχουν νά ἐπιδείξουν ἀξιόλογη θεολογική προσφορά; Πόσοι ἔχουν διαπραγματεῖ, σοβαρά καί ὑπεύθυνα, κάποιο ἀπό τὰ μεγάλα προβλήματα, πού συναντάει στή διαδρομή του τό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα; Πόσοι εἶναι σέ θέση νά ἀρθρώσουν μεστό κηρυκτικό λόγο, ἔξω ἀπό τόν κύκλο τῆς ξύλινης καί τυποποιημένης ρητορείας, ἱκανό νά δημιουργήσῃ ἀτμόσφαιρα Πεντηκοστῆς καί νά ἀνοίξῃ τούς ὀρίζοντες τῆς Θείας

σοφίας καί τῆς Θείας ἀγάπης;

Πλάϊ στα «κουσούρια» τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Χριστόδουλου, διακινεῖται σήμερα ἡ ἀγραμματοσύνη, ἡ θεολογική ὑποτονικότητα, ἡ ἀνικανότητα διαχείρισης τοῦ ἐπισκοπικοῦ χαρίσματος «ὃ ἐδόθη διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου» (Α΄ Τιμοθ. δ' 14).

Καί ὁ κατάλογος τῶν ὑποψήφιων, πού διασπείρεται, σκόπιμα, στή δημοσιότητα, περιλαμβάνει ὀνόματα, πού ἔχουν διαφημιστεῖ ὡς κάτοχοι καί καλλιεργητές «κουσουριῶν», ὄχι, ὅμως, καί ὡς φορεῖς μόρφωσης καί ποιμαντικῶν ἱκανοτήτων.

Ἄν ὁ κατάλογος αὐτός προδιαγράφῃ τό ἐγγὺς μέλλον τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, τό μόνο, πού μένει νά κάνουμε, εἶναι νά καλύψουμε μέ τὰ χέρια μας τό πρόσωπο καί νά θρηνήσουμε.

3. Καί ἕνα τρίτο παρεπόμενο τῶν Χριστοδουλικῶν ἐπιδιώξεων:

Ἡ πλήρωση τῶν Μητροπολιτικῶν θέσεων μέ ἀχυράνθρωπους-ρομποτάκια, ἀναγκαστικά θά σπρώξῃ στό περιθώριο τῆς περιφρόνησης καί τῆς ἀχρηστίας ἀξιόλογα στελέχη τῆς Ἐκκλησίας, γιά νά στρατεύσῃ τούς «ἡμέτερους» τούς κηλιδωμένους μέ τὰ «κουσούρια» καί μέ τίς ποικίλες, ἀνομολόγητες ἰδιорρυθμίες. «Ὅσοι ἀνίκανοι καί ὅσοι ἐμποδισμένοι ἀπό τούς Θεῖους καί Ἱερούς Κανόνες, προσέλθετε. Ἀρκεῖ μόνο νά διακατέχετε ἀπό τήν προθυμία νά σκύβετε τό κεφάλι καί νά εὐθυγραμμίζετε στίς ἐντολές, πού ἐκπορεύονται ἄνωθεν».

Ἡ σημερινή σύνθεση τοῦ ἱερατικοῦ Σώματος, παρ' ὅλη τήν καταπίεση, πού ἀσκεῖ πάνω του ὁ ἐκτροχιασμένος δεσποτισμός, εἶναι ἐμπλουτισμένη μέ

άξιολογότερες προσωπικότητες. Με ανθρώπους υψηλής θεολογικής κατάρτισης. Με λειτουργούς ικανούς να εμπνεύσουν και να καθοδηγήσουν τό ποίμνιο.

Τό μόνο τους μειονέκτημα, κατά την κρίση και τη ρήση του Χριστόδουλου, είναι ότι διαθέτουν ήθος, σοφή κρίση και παρρησία λόγου. Καί, όπως έχει εκφραστεί ο ηγεμόνας-δυνάστης Ἀρχιεπίσκοπος, αυτοί ὅλοι εἶναι στενοκέφαλοι καί δέν ξανοίγονται στήν ἀποδοχή καί στήν ἐπιψήφιση τῶν εἰσηγήσεών του. Καί μόνο γιά τό λόγο αὐτό, πρέπει νά κατακρημνιστοῦν στόν Καιάδα. Νά σβήσουν. Νά σιγήσουν. Νά μή στέκονται ἐμπόδιο κατά τή διαδικασία προαγωγῆς τῶν «ἡμετέρων».

Βαθύ καί ἀνησυχητικό τό τραῦμα στό Σиноδικό Σῶμα. Ἐπικίνδυνο γιά ὁλόκληρη τήν Ὁρθόδοξη ἐλληνική Ἐκκλησία.

Οἱ πρῶτοι, πού πρέπει νά ἀφυπνι-

στοῦν εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ Μητροπολίτες. Αὐτή ἡ τιμημένη μειοψηφία, πού συνεχῶς συρρικνοῦται μέ τά τεχνάσματα τοῦ σημερινοῦ Ἀρχιεπισκόπου καί χάνει τή δύναμη τοῦ λόγου της καί τήν ἰσχὺ τῆς ἀρχιερατικῆς ψήφου της. Πρέπει νά ξυπνήσει καί νά στήσει ἀνάχωμα στήν προέλαση τῆς ἀλαζονείας καί στόν εὐτελισμό τοῦ δικοῦ της χαρίσματος.

Καί, κατά προέκταση, ὁ λαός τοῦ Θεοῦ, πού σηκώνει τό βλέμμα καί προσβλέπει στή Σиноδική αἴθουσα, μέ τήν ἐλπίδα πῶς ἀπό κεῖ θά ἐκπορευτεῖ μήνυμα ἀλήθειας καί παράδειγμα ἀφοσίωσης στό Θεῖο θέλημα. Πρέπει καί ὁ λαός νά ξυπνήσει καί νά ἀπαιτήσει νά σταματήσουν οἱ ἱντριγκες, γιά νά μείνει ἐλεύθερος ὁ δρόμος καί ἀνοιχτές οἱ καρδιές στήν ἐπιφοίτηση τοῦ Παναγίου Πνεύματος.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Παπα-Γιάννη,

Εἶδες πῶς διαπλέκονται τά «κουσούρια» μέσα στόν ἀλόγυρο τῆς Ἐκκλησίας; Ὁ ἓνας κρατάει τόν ἄλλο ἀπό τό χέρι. Καί ὅλους μαζί τούς κρατάει ὁ Χριστόδουλος. Αὐτοί τόν προσκυνοῦν δουλικά καί ὑπερψηφίζουν τίς προτάσεις του καί τίς ἐπιθυμίες του. Καί αὐτός μαζεύει τίς βρωμιές τους καί τίς σπρώχνει στό Σиноδικό ἀρχεῖο.

Νά ἔχουν ὅλοι τους τήν εὐλογία τοῦ Γιοσάκη.

Φιλικά

Παπα-Γιώργης

Ἡ Ἱ. Σύνοδος τιμᾷ τόν Σεβ. Μητροπολίτη Ἀττικῆς

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τιμῶσα τόν Σεβ. Ποιμενάρχη μας γιά τήν ὑψηλοῦ ἐπιπέδου εἰσήγησή του στήν Ἱεραρχία ἐπί τῶν διεξαγομένων Θεολογικῶν Διαλόγων, τοῦ ἀπέστειλε τήν ἀκόλουθη ἐπιστολή:

«Πρός

Τόν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην

Ἀττικῆς κ. Παντελεήμονα

Εἰς Κηφισιάν

Σεβασμιώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πληροφορηθεῖσα πάνυ ἀσμένως τήν μετά μεγάλης προθυμίας ἀνταπόκρισιν τῆς ὑμετέρας Σεβασμιότητος εἰς τήν ὑπ' Αὐτῆς ἀνατεθεῖσαν ὑμῖν Εἰσήγησιν κατὰ τήν σύγκλησιν τῆς Ἱεραρχίας Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τήν 5ην τρέχοντος μηνός Ὁκτωβρίου ἐ. ἔ. ἤχθη ἐν τῇ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς τῆς 11ης τρέχοντος μηνός Ὁκτωβρίου ἐ. ἔ. εἰς τήν Ἀπόφασιν, ἵνα ἐκφράσῃ ὑμῖν τάς ὀλοθύμους Αὐτῆς συγχαρητήριους καί εὐχαριστηρίους εὐχάς.

Ἡ μετά σπουδῆς καί ἐρεῦνης ὡς καί βαθυτάτης πίστεως παρουσιασθεῖσα ὑμετέρα Εἰσήγησις, ἥτις διεπραγματεύθη τό θέμα: «Ἡ πορεία τῶν Θεολογικῶν Διαλόγων σήμερα», συνέβαλεν εἰς τήν ἐπίτευξιν τῶν τεθέντων σκοπῶν τῆς Ἱεραρχίας. Διεκρίναμεν τήν ἀρίστην γνῶσιν ὑμῶν περί τῶν κατὰ τῆς Ὁρθοδόξου Διδασκαλίας ἐπιφορῶν καί τῆς ὑπό τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας ἀντιμετωπίσεως αὐτῶν, ἥτις ἐστίν καρπός τοῦτο μὲν τῆς θεολογικῆς συγκροτήσεως ὑμῶν, τοῦτο δέ τῶν ἐκ τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας ὑμετέρων βιωμάτων.

Ὅθεν, συγχαίροντες καί αὖθις ὑμῖν διά τό περισπούδαστον τῆς Εἰσηγήσεως ταύτης, ἐπικαλούμεθα ἐφ' ὑμᾶς δαψιλῇ τήν παρά τοῦ Κυρίου Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Χάριν καί κατασπαζόμενοι τήν ὑμετέραν Σεβασμιότητα ἐν Κυρίῳ διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης.

+ Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ

Πρόεδρος»

Τό περιεχόμενο αὐτῆς τῆς σελίδας μεταφέρεται αὐτούσιο ἀπό τό περιοδικό «Πρόσβαση», ποῦ ἐκδίδει ὁ Μητροπολίτης Παντελεήμων Μπεζενίτης. Ὁ ἀναγνώστης μπορεῖ νά τό σχολιάσει.

Σχολαστικισμός Ὁρθοδόξων

Η Ὁρθοδοξία θέλει σχέσεις μέ τό Θεό νηφάλιες καί λογικές. Δέν εἶναι ἰδεοληψία μέ μαγικές τελετές. Πιστεύουμε στό Θεό καί Τόν λατρεύουμε μέ ὅλο τό «εἶναι» μας. Ἐκφραζόμαστε μέ τρόπους οἰκείους σέ μᾶς. Δέσμιοι, ὁμως, στή μεταπτωτική σύγχυση τοῦ γένους μας, ἀτελεῖς καί πεπερασμένοι, διαφέρουμε μεταξύ μας. Φορεῖς ἐτερόκλητων καταβολῶν, ζοῦμε τήν πολιτιστική παράδοση, τήν γλωσσική ὑποδομή, τίς ἱστορικές μνήμες τοῦ τόπου μας. Τή νοοτροπία τῆς ἐποχῆς μας. Φέρουμε, βέβαια, τό φωτισμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅσον, ὁμως, μπορέσαμε νά οἰκειωθοῦμε. Αὕτη ἡ ἰδιαιτερότητα ἀντανεκλάται σέ τρόπους σκέψεως καί ἐκφράσεως, πού δέν εἶναι κατ' ἀνάγκη οἱ ἴδιοι γιά ὅλους τούς ἀνθρώπους, ἰδίως, ὅταν πρόκειται γιά πράγματα, πού ἀναφέρονται στόν γνωφώδη χώρο τοῦ ἁπειρου Θεοῦ καί στίς ἄφατες ἐμπειρίες ἀνθρώπων ἀπό τίς σχέσεις τους μέ Αὐτόν. Γιά τό λόγο αὐτό, συχνά, ἡ συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας κάνει ἀποδεκτές ἢ ἀνέχεται διαφορετικές διατυπώσεις πίστεως καί τρόπους λατρείας, ὑπό τόν ὅρο ὅτι τήν ἀναπαύει τό «κεκρυμμένο» βάθος τους. Βάθος, πού δέν ὑπάρχει τρόπος νά τό προσεγγίσουν καί

νά τό ἐκφράσουν μονότροπα ὅλοι οἱ ἄνθρωποι.

Βέβαια, εὐκόλα κανεῖς μπορεῖ νά πλανηθεῖ ἂν βασισθεῖ μόνο στόν ἑαυτό του κρίνοντας μόνος του τί ἀναπαύει τή συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας. Λίγους ἡ συνείδηση αὕτη ἔχει δεχθεῖ ὡς ἐκφραστὲς τῆς. Εἶναι οἱ ἅγιοι Πατέρες. Καί μάλιστα, ὄχι τόσο ὡς μεμονωμένα ἄτομα, ὅσο ὡς συμφωνία (consensus) τῶν ἁγίων Πατέρων. Τούς ἔχει καθιερώσει ὡς Οἰκουμενικούς Διδασκάλους, ὄχι αὐθαίρετα, ὡς δοτούς. Οὔτε μετὰ ἀπό ἔλεγχο κάποιων «ὀριζομένων ἐκ τοῦ νόμου» προσόντων τους. Τούς ἔχει ἀναδειξεί, (καί μαζί μέ αὐτούς ἔχει κυρώσει καί τή γνησιότητά τῆς), βιώνοντας τή διδαχή τους καί ἀκολουθώντας τά ἴχνη τους, μέσα ἀπό μακρές ὀδυνηρές κρίσεις. Ὅπως στό θεσπέσιο ὄραμα τῆς Ἀποκαλύψεως ἡ οὐράνια γυναίκα «ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἔκραζεν ὡδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν» (ιβ' 2), ἔτσι κρᾶζει, πονάει καί βασανίζεται τό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας γιά νά μορφωθεῖ Χριστός στή συνείδηση, εἰ δυνατόν, ὅλων τῶν λαῶν, προβάλλοντάς ἁγίους καί Πατέρες ὡς κανόνες πίστεως καί ἡθους. Πρότυπα ἀνδρείας, συγκαταβάσεως, ἀγάπης. Ἡ πατερική μας παράδοση θέτει ὅρους γιά τήν

ὀρθή πίστη, τή νόμιμη λατρεία, τή χριστιανική ζωή. Ὅρια ἀμετάθετα καί σεβάσματα γιά ὅποιον θελήσει μέ σοβαρότητα νά βιώσει τήν ἐν Χριστῷ θεογνωσία.

Ὁ παλαιός Ἰσραήλ, θεματοφύλακας τοῦ θεόσδοτου Νόμου τοῦ Μωυσῆ, σκόνταψε σέ ἓνα πειρασμό. Ὁ Νόμος τῆς Π. Διαθήκης φορτωμένος μέ πλῆθος λεπτολόγες προσθήκες ἀπό τούς Γραμματεῖς καί Φαρισαίους ἐρμηνευτές, ἔχασε τήν πνευματική του ἱκμάδα ὡς «*παιδαγωγός εἰς Χριστόν*» (Γαλ, γ' 24), ὡς προοίμιο τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας Σαρκώσεως. Κατάντησε κώδικας σχολαστικῆς δεοντολογίας. Φορτίο δυσβάστακτο γιά τόν ταλαίπωρο ἄνθρωπο. Κάλυμμα ὑποκρισίας τῶν ἡγητόρων καί προπύργιο διεκδικήσεων μισαλλόδοξων προνομίων γιά τόν Ἰσραήλ. Ἦδη στήν Π. Διαθήκη οἱ Προφῆτες ἔλεγξαν μέ δριμύτητα τή στρέβλωση τοῦ Νόμου, ὄχι χωρίς ὀδυνηρές γιαυτούς συνέπειες. Στή δέ Κ. Διαθήκη ἔχουμε τά περίφημα «οὐαί» τοῦ ἰδίου τοῦ Κυρίου πρός τούς πρωτεργάτες αὐτῆς τῆς φθορᾶς. Ἀνάλογο πειρασμό ἐπισημαίνει ἔμμεσα ὁ ἀείμνηστος Κ. Ι. Δυοβουνιώτης στή Μεγ. Ἑλλην. Ἐγκυκλοπαίδεια (λῆμμα «δόγμα-δογματική», τομ. Θ') σέ σχέση μέ τή διδασκαλία τῶν Πατέρων. Γράφει γιά τόν ἅγιο Ἰωάννη Δαμασκηνό ὅτι, μέ τό ἔργο του «*Ἐκδοσις ἀκριβῆς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως*», πού θεωρεῖται «ὡς ἡ ἀκριβεστέρα πηγή τῆς δογματικῆς τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας», ἔγινε «ὁ πρόδρομος τῆς σχολαστικῆς θεολογίας τῆς δύσεως». Ἡ σχολαστική, δηλαδή, θεώρηση τῆς παραδόσεως τῶν Πατέ-

ρων μπορεῖ νά ὀδηγεῖ σέ ἀτραπούς δυτικότροπων ἐκτροπῶν.

Οἱ ἅγιοι Πατέρες δέν εἶναι νομοθέτες ἢ ἀκαδημαϊκοί νομοδιδάσκαλοι. Εἶναι ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας. Δίνουν στό λαό ὡς τροφή τή βιωμένη διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ μέ κῦρος, εὐσπλαχνία καί τρόπο εὐληπτο. Ὁ πατερικός λόγος, ζωντανός καί ἐπικαιρος σέ κάθε ἐποχή, δέν θεσπίζει κώδικες πίστεως καί ἥθους, τυφλοσυρτες τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ. Εἶναι λόγος ἀντιρρητικός. Ἐπισημαίνει τίς «ἐτεροδιδασκαλίες», πού δέν εἶναι δυνατόν νά γίνουν ἀποδεκτές ἀπό τήν Ἐκκλησία, εἴτε ἀφοροῦν στήν πίστη, (αἱρέσεις), εἴτε στό ἥθος. Ἀντίστοιχα, ἐντοπίζει διδαχές, πού δέν συγκρούονται μέ τήν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου καί, ὡς ἐκ τούτου, δέν μποροῦν νά ἀπορριφθοῦν. Τό Ὁρθόδοξο φρόνημα, ἐδραιωμένο στούς Πατέρες παρέχει ἀσφάλεια ἀγκυροβολίου, χωρίς νά ἀπολυτοποιεῖ γλωσσικά ἢ τελετουργικά ἐκφραστικά σχήματα. Τόν ἀφήνει ἐλεύθερο νά ἀνοιχτεῖ στόν κόσμο, πού διψᾷ, μέ κατανόηση καί ἀγάπη. Αὕτῃ εἶναι ἡ ἐλευθερία «*ἡ Χριστός ἡμᾶς ἠλευθέρωσε*» (Γαλ. ε' 1).

Ὁ ἱστορικός Σ. Ράνσιμαν, γράφει γιά τό Ὁρθόδοξο φρόνημα σέ σχέση μέ ἐκεῖνο τῆς Δύσεως: «*Κανένas ἀδυσώπητος σχολαστικισμός δέν θά τοῦ ὑποδείκνυε (τοῦ Ὁρθόδοξου πιστοῦ) πῶς καί τί νά σκέφτεται*» («*Βυζαντινός Πολιτισμός*», Ἐκδ. Ἑρμείας, σελ. 145). Ἡ βιωματική θεογνωσία τῆς Ὁρθοδοξίας πνίγεται μέσα στά σχολαστικά πλαίσια θρησκευτικῆς ζωῆς, ἐνῶ πλέει ἐλεύθερη στόν ἀχανή ὠ-

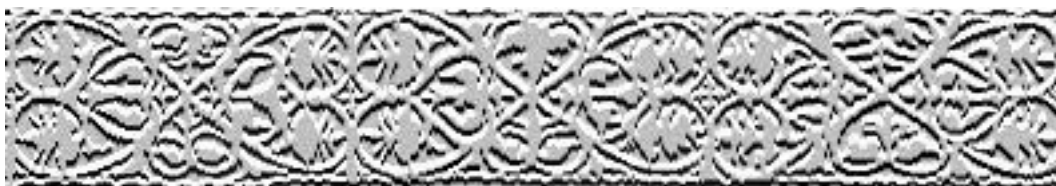
κεανό του Πνεύματος. Ὁ ἄνεμος «ὅ-
που θέλει πνεῖ». Δέν ξέρονμε ἀπό ποῦ
ἔρχεται καί ποῦ πηγαίνει. Ἐτσι εἶναι
καί ὅσοι ἔχουν ἀναγεννηθεῖ καί ἐ-
λαύνονται ἀπό τή χάρη τοῦ Ἀγίου
Πνεύματος. Ἡ πορεία τους εἶναι
ἀπρόοπτη. Τό ζητούμενο, κοινό γιά
ὅλους τοὺς πιστοὺς, εἶναι τό «δεῖ ἡμᾶς
γεννηθῆναι ἄνωθεν», ὅπως δίδαξε ὁ
ἴδιος ὁ Κύριος (Ἰωαν. γ' 7-8) πρὸς τόν
«νυκτερινό μαθητή» Νικόδημο, καλο-
προαίρετο μέλος τῆς πύθ ἀκραιφνοῦς
μερίδας ἐκ τῶν τηρητῶν παραδόσεων
καί τύπων, τῶν Φαρισαίων. Ἡ ἀνα-
γεννημένη ἀπό τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ
προσωπικότητα καί ἡ παραμονή τοῦ
πιστοῦ μέσα στή Χάρη Του εἶναι
σημεῖα δηλωτικά γνησιότητος τῆς
ζωῆς ἐν Χριστῷ, ἡ ὑπαρξη τῶν ὁποίων
ἐλέγχεται μέ ἀκρίβεια μόνο ἀπό τήν
πνευματική του καρποφορία καί ὄχι
ἀπό σχολαστικές στεῖρες διαμάχες
γύρω ἀπό ὁμολογιακές ὁρολογίες ἢ
τυπικά λατρείας.

Οἱ ὁμολογίες πίστεως καί τά πρό-
τυπα λατρείας, πού μᾶς ἄφησαν οἱ
Πατέρες μας, εἶναι ἐνθεες παρακα-
ταθῆκες, πλοῦτος ἀτίμητος, προστα-
τευτικό περίβλημα τῆς σώζουσας
ἀλήθειας τοῦ Χριστοῦ. «Σκεῦος» ἄξιο
κάθε τιμῆς καί σεβασμοῦ, πλήν ὅμως
«ὀστράκινο», σέ μέτρα ἀνθρώπινα,
πού προστατεύει τόν πολῦτιμο «Θη-
σαυρό» (Πρβλ. Β' Κορ. δ' 7). Ὅμως,
ἐντελῶς ξεκάθαρα, αὐτό πού κρίνει
τόν κόσμον εἶναι ὁ περιεχόμενος «Θη-
σαυρός», ὄχι τό ἱερό Του περίβλημα.
Εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ὁ «τομώτερος

ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν (πιό κοφτερός
ἀπό κάθε μαχαίρι)», πού φτάνει μέ-
χρι τά βάθη τῆς ὑπάρξεως ἀνθρώπου,
«κριτικός ἐνθυμήσεων καί ἐννοιῶν
καρδίας (καί κρίνει κάθε κρυφή πτυχή
τοῦ εἶναι του)» (Ἑβρ. δ' 12). Αὐτός
μπορεῖ νά θέσει γραμμές διαχωριστι-
κές μεταξὺ ἀκραιφνῶν πιστῶν καί
πλανημένων.

Τό πρόβλημα μέ πολλοὺς ἀπό μᾶς
τοὺς Ὁρθοδόξους, οἱ ὅποιοι, μάλιστα,
πολεμάμε μέ σφοδρότητα τή λογο-
κρατία στίς σχέσεις μας μέ τό Θεό,
εἶναι ὅτι τήν εἰσάγουμε ἀπό τό πα-
ράπορτι τῆς σχολαστικῆς θεωρήσεως
τῆς πατερικῆς παραδόσεως. Κρίνουμε
μέ βάση τό ἱερό περίβλημα, ὄχι τό Πε-
ριεχόμενο, ὅταν ἀντιμετωπίζουμε ἄλ-
λους Χριστιανούς, πού μᾶς πλησιάζουν.
Δέν ἐξετάζουμε τήν ἱστορική
τους διαδρομή, τοὺς πειρασμούς τους
καί τοὺς διωγμούς γιά τήν πίστη, πού
ἐπὶ αἰῶνες ἀρκετοί ἀπό αὐτοὺς
ὑφίστανται. Τήν εἰλικρίνεια τῶν προ-
θέσεων τους. Ἀδιαφοροῦμε γιά τό βά-
θος τῆς πίστεώς τους, οὔτε πῶς τό βιώνουν.
«Σχολαστικοποιοῦμε» τήν Ὁρ-
θοδοξία καί «διυλίζουμε» κάθε «κώ-
νωπα» τῆς ὁμολογίας τους. Οἱ ἅγιοι
Πατέρες, ἀντίθετα, ὅταν διαπίστω-
ναν ἀγαθή προαίρεση σέ λαούς, κατέ-
βαλαν κάθε προσπάθεια νά τοὺς κα-
τανοήσουν καί μέ συγκαταβατικές
κινήσεις οἰκονομίας νά μή τοὺς ἀπο-
ξενώσουν. Ἐμεῖς, δυστυχῶς, εὐκολα
τραβᾶμε διαχωριστικές γραμμές: «Ε-
μεῖς» καί «αὐτοί».

Ε. Χ. Οἰκονομάκος

Ὁ τενεκές τοῦ διαόλου

Εἶμαι ἀγράμματος. Ἀλλά ἔχουμε καί μεῖς οἱ ἀγράμματοι μυαλό. Καί μπορούμε νά κρίνουμε ὅλα ὅσα συμβαίνουν γύρω μας. Νά φωτογραφίζουμε, μέ ἀκρίβεια τίς συμπεριφορές. Καί νά ζυγίζουμε τίς εὐθύνες.

Τοῦτο τόν καιρό, περπατάω μέ τήν καρδιά σφιγμένη. Τά σκάνδαλα τῶν δεσποτάδων, πού ξεχύθηκαν ἀπό τά παραθύρια τῶν τηλεοράσεων, μέ ἐπνιξαν. Σά νά ἄνοιξαν ὅλοι οἱ βόθροι τοῦ λεκανοπεδίου τῆς Ἀττικῆς καί νά μᾶς πλημμύρισε ὁ βοῦρκος. Σά νά ἔμειναν ἄταφα ψοφίμια καί μᾶς ἔσφιξε ἡ βρώμα. Τί νά σᾶς πῶ! Τά μάτια μου εἶναι πάντα θολά ἀπό τά δάκρυα καί ἡ ἀνάσα μου κομμένη ἀπό τήν πίκρα.

Ἔτσι, πού βρισκόμουν, εἶδα, ξαφνικά, νά μπαίνει στήν ἐκκλησιά μας ἓνας σεβάσμιος γέροντας ἀσκητής. Ἡ ματιά του ἦταν ὀλοκάθαρη. Τό ἀσκητικό του κορμί, ἀρκετά σκυφτό, ἔδειχνε, πῶς βρίσκεται στό γέρμα τῆς ζωῆς του. Τά ξερακιανά χεράκια του ἔμοιαζαν μέ ἀντίγραφα τῶν ὁσίων, πού βρίσκονται παραταγμένοι στίς ἀγιογραφίες τοῦ Ναοῦ μας. Τόν κύτταξα, κατά πρόσωπο καί συγκλονίστηκα.

-Γέροντα, τοῦ εἶπα, πῶς τήν ἀνέχονται οἱ δεσποτάδες μας αὐτή τήν

ξεφτίλα; Αὐτά, πού εἶπαν καί αὐτά, πού φώναξαν οἱ τηλεοράσεις, δέν ἔχουν ξανακουστεῖ. Ἐγιναν ὅλοι τους ρεζίλι. Τά ἄπλυτά τους ἀραδιάστηκαν στά πεζοδρόμια. Τά βλέπουν οἱ περαστικοί καί πιάνουν τή μύτη τους. Πῶς γίνεται καί οἱ ἴδιοι οἱ δεσποτάδες δέ ντρέπονται; Πῶς δέν κρύβονται στά ἔγκατα τῆς γῆς, γιά νά μήν τοὺς βλέπει μάτι καί τοὺς ξευτιλίζει;

Ἐγώ, καθώς τοῦ μιλοῦσα καί τοῦ ἐμπιστευόμουν τήν πίκρα μου, ἔτρεμα. Καί ἡ φωνή μου ἐβγαίνει ἀπό μέσα μου σπασμένη. Ἐκεῖνος ἔστεκε ἀτάραχος. Σά νά ζοῦσε σέ ἄλλο κόσμο. Καί σά νά εἶχε τό κλειδί νά ξεκλειδώσει τό μυστήριο. Γαλήνιος καί στοχαστικός, μοῦ εἶπε:

-Ἄκου, παιδί μου, γιά ὅλα ὑπάρχει μιᾶ ἐξήγηση. Ἐγώ διάβασα κάποτε, στά πατερικά μας, τούτη τή ρήση. Ὁ διάολος ἔχει μονάχα δύο ὅπλα. Μέ αὐτά ἀντιμετωπίζει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Μέ αὐτά καταφέρνει νά τοὺς κάνει δικούς του.

Κάρφωσα τά μάτια μου πάνω του. Περίμενα τήν ἐξήγηση. Ἐκεῖνος συνέχισε.

Ναί, ἔχει δύο μονάχα ὅπλα ὁ διάολος. Καί ξέρεις, ποιά εἶναι αὐτά; Ἐνα πάλωμα καί ἓνας τενεκές. Ὅταν

πλησιάζει τόν άνθρωπο, τοῦ βάζει στό μυαλό τόν πειρασμό, τό γλυκύ πειρασμό καί τοῦ ὑπόσχεται, πώς, ὅτι-δήποτε καί ἂν συμβεῖ, θά τόν σκεπάσει μέ τό πάπλωμα καί κανέννας δέ θά πάρει χαμπάρι γιά τό τί ἐγινε. Ὅσο καί ἂν πασκίσουν οἱ γύρω του, δέ θά καταφέρουν νά μάθουν τήν ἀλήθεια. Αὐτά τά λέει πρὶν ὑποκύψει τό θῦμα του στόν πειρασμό. Καί τό λέει καί τό ξαναλέει πολλές φορές, γιά νά τό βάλει μέσα στό μυαλό του καί νά τοῦ γίνει πεποίθησι. Ἄμα, ὁμως, ὁ ταλαίπωρος ἄνθρωπος ὑποκύψει καί κάνει πράξη τήν εἰσήγησι τοῦ διαβόλου, ξέρεις τί κάνει ὁ τρισκατάρατος; Παρατάει τό πάπλωμα καί πιάνει στο χέρι τόν τενεκέ. Καί, ὅποιον πάρει ὁ χάρος. Γυρνοβολάει τίς γειτονιές καί χτυπάει τόν τενεκέ. Σαλπίζει παντοῦ τήν ἁμαρτία ἢ τό ἔγκλημα, πού πραγματοποίησε τό ἐπιπόλαιο μαθητοῦδι του καί τό κάνει ρεντίκολο. Τά μαθαίνει ὅλα ὁ καφενές, τά μαθαίνει ἢ γειτονιά καί τό σούσουρο γίνεται ψωμοτύρι στά χεῖλη τῶν φιλοκατήγορων.

Εἶχα μείνει ἀποσβολωμένος καί ἄκουγα. Ἐκεῖνος δέ διέκοψε. Γύρισε τό λόγο του στούς δεσποτάδες. Καί εἶπε:

-Ἄμυαλοι ἄνθρωποι αὐτοί. Καί βρώμικοι. Μέ κανένα τρόπο δέν ἔπρεπε νά φορέσουν τό ράσο καί νά μποῦν στό πανίερο Θυσιαστήριο. Ἀλλά τοὺς θάμπωσε ἡ φανταχτερή ἐπισκοπική φορεσιά καί οἱ τιμές τοῦ ἀξιώματος. Ἐσπρωξαν ἀπό δῶ, ἔσπρωξαν ἀπό κεῖ, ἐκπόρθησαν τίς πύλες τοῦ Ἱεροῦ Βήματος καί θρονιάστηκαν ἐκεῖ, πού μόνο καθαρές καί ἁγιασμένες ὑπάρ-

ξεῖς δικαιоοῦνται νά προσεγγίζουν.

-Καί τί θά γίνει, τώρα, γέροντα; τόλμησα νά ψελλίσω.

Ὁ γέροντας ἄφησε ἓνα στεναγμό. Πρῶτο στεναγμό στή διάρκεια, πού μιλούσαμε. Καί πρόσθεσε:

-Ὁ Θεός νά μᾶς λυπηθεῖ, παιδί μου καί νά μᾶς λυτρώσει. Αὐτοί οἱ δεσποτάδες θά θερίσουν αὐτά, πού ἔσπειραν. Θά κουβαλοῦν στοὺς ὤμους τοὺς τό ρεζίλι. Ἴσαμε, πού νά πεθάνουν. Καί πολύ μετὰ τό θάνατό τους. Ἡ Ἐκκλησία μας, ὁμως... Ἡ ἀγιότατη Ἐκκλησία μας, πού εἶναι τό σῶμα τό ἄγιο τοῦ Χριστοῦ μας, θά ζήσει τόν πόνο ἀπὸ τίς πληγές καί θά πενθᾷ, γιά πολλά χρόνια, τά ἐρεῖπια.

Δέν ἄντεξε. Ὅταν ἔφτασε νά προφητέψει γιά τό πένθος τῆς Ἐκκλησίας μας, βούρκωσε. Καί τά χεῖλη του πάγωσαν.

Ὁ Νεωκόρος

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτῆτης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

Ὁ πρῶτος ὑπεύθυνος

Ἐντονο τό ἐνδιαφέρον, γιά νά βρεθεῖ ὁ πρῶτος ὑπεύθυνος τῆς σημερινῆς ἐκκλησιαστικῆς παρακμῆς. Ἀρθρογραφία τῶν ἐφημερίδων καί συζητήσεις τῶν τηλεοπτικῶν παραθύρων ἐρεθίζουν τό λαϊκό ἐνδιαφέρον καί τό ἐπικεντρώνουν στήν ἀναζήτηση τοῦ κεντρικοῦ μοχλοῦ, πού ἔφερε τήν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στό γκρεμό τῆς ἀνυποληψίας.

Οἱ δημοσιογράφοι, πού ἐπιδόθηκαν στό ἄθλημα τῆς προσέγγισης καί τῆς διερεύνησης τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βόθρου, γυροφέρνουν στό θρόνο τῆς πρώτης ἐνοχῆς, ἀλλά διστάζουν νά ὑπογράψουν τήν ὑπεύθυνη καταγγελία τους.

Ἡ κοινή, ὅμως, γνώμη, μέ τό ἐκλεπτυσμένο αἰσθητήριό της καί μέ τήν ἀνιδιοτελή κρίση της, ἔχει προσδιορίσει τόν κεντρικό ὑπεύθυνο καί τόν δακτυλοδεικτεῖ. Εἶναι ὁ πρῶτος Ἐπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού, ἐπτά ὁλόκληρα χρόνια, παλεύει ἀπεγνωσμένα νά καλύψει τό συναδελφικό βοῦρκο καί, σά νά μήν τοῦ ἔφταναν οἱ «κραγμένοι» συλλειτουργοί του, προσθέτει ὁλοένα καί νέους.

Ἡ κρίση τοῦ λαοῦ καί ἡ κατακραυγή του ἀποτελοῦν ἱστορικό γράφημα, πού θά μεταφέρει στίς ἐπόμενες γενιές τό στίγμα ἑνός Ἀρχιεπισκόπου, πού κινήθηκε στούς ἱερούς ἐκκλησιαστικούς χώρους μέ περισσή ἀλαζονεία καί μέ ἠθική ἀφασία.

1. Ὁ Χριστόδουλος μάζεψε γύρω του, ὡς κεντρική ἐπιτελική ὁμάδα, πρόσωπα κηλιδωμένα, πού, γιά τόν ἕνα ἢ τόν ἄλλο λόγο, βρίσκονταν καταχωρισμένα στό κατάστιχο τοῦ πεζοδρομίου.

2. Φίμωσε καί ἀπενεργοποίησε τήν ἐκκλησιαστική δικαιοσύνη. Πάγωσε τήν ἀνακριτική διερεύνηση καταγγελιῶν, πού ἐνοχοποιοῦσαν στενοὺς φίλους του καί μανδαρίνους τοῦ θρόνου του.

3. Συγκρούστηκε, κατά μέτωπο, μέ τό Ἱεραρχικό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μέ τήν κρατική ἐξουσία, μέ τό Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινούπολης, μέ τούς ἐκπροσώπους τῆς Δικαιοσύνης, μέ τούς ὑπηρετές τῆς μαζικῆς ἐνημέρωσης, μέ ὅλους ἐκείνους, πού τόλμησαν νά ἐκφέρουν ἄποψη ἀντιρρητική στίς λαθεμένες ἢ στρεβλωτικές πρωτοβουλίες του.

Μέ δεδομένη αὐτή τήν ἄστοχη πολιτική του, εἶναι ἀναποτελεσματική ἡ ἀναζήτηση τῶν ἐνόχων στίς παρυφές τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐθύνης.